

Tractatvs De Sacramentis Et Censvris

Hurtado, Gaspar

Moretus, 1633

Dispytatio V. De ordine & numero Sacramentorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94788](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94788)

indecens erat omnino resistente iniriari sacris Christianis: & ob id sumptio Eucharistiae ab omnino resistente non est sacramentalis, sed materialis (sicut fiet à cane) qua non impletur praeceptum diuinum suscipiendi Eucharistiam.

Punctum ergo difficultatis in eo est, An ad valorem Sacramenti (& idem est de susceptione Sacramenti ut sit sacramentalis) requiratur positivus consensus suscipiendi illud in adultis, an in eis sufficiat non resistere.

Caietan. Ledesm. Caietanus q. 68. art. 7. & Ledesma in 4. part. 1. q. 9. art. 7. docent, ad valorem Sacramenti in adultis non requiri positivum consensum suscipiendi illud, sed sufficere quod non resistat. Quod ex-

Innoc. III. pressisse videtur Innocentius III. in d. cap. Maiores, dum ait: *Sacramentalis operatio imprimit characterem, cum obicem voluntatis contraria non inuenit obfistentem.* Et id non leuiter insinuat Eugenius IV.

Eug. IV. in suo Decreto fidei, dum ait: *Sacramenta tribus perficiuntur, rebus tamquam materia, verbis tamquam forma, & persona ministri conferentis Sacramentum, cum intentione faciendi quod facit Ecclesia.* ergo Sacramentum verè perficitur absque consensu & intentione suscipiendi illud. Et ratione à simili probatur, quia in paruulis non requiritur consensus suscipiendi Sacramentum ad valorem illius, ergo neque in adultis, quia idem est in vtrisque Sacramentum.

S. Thom. Scotus. Vasquez. Suarez. Regid. S. Thomas verò q. 68. art. 7. Scotus in 4. dist. 4. q. 4. Vasq. disp. 1. 38. n. 65. Suarez disp. 14. sect. 2. Egidius q. 64. art. 8. dub. 5. & communiter Theologi docent, ad valorem Sacramenti in adultis, qui aliquando fuerunt domini propriae voluntatis, requiri positivum consensum suscipiendi illud. Quod

August. expressisse videtur Augustinus lib. 4. de Baptismo c. 24. Et merito, quia ex vna parte convenientissimum est, adultos aliquando dominos propriae voluntatis non initiari sacris Christianis absque proprio consensu positivo, quamvis paruuli & amenes, qui numquam fuerunt domini propriae voluntatis, valide absque positivo consensu iniciantur: & ex altera, parte facile est, & facile fieri potuit, ut idem materiale Sacramenti ex Christi institutione requireretur, ut sit & fiat signum & causa gratiae in adultis, dictum consensum tamquam conditionem; & non in paruulis, neque in perpetuo amenibus, cum illi non possint illum habere, & possint illi; ergo credendum est, sic fuisse à Christo in-

stitutum. Ex quo constat ad rationem à simili adductam pro Caietano & Ledesma.

Innocentius III. verò in dicto cap. *Maiores*, dum ait, quod sacramentalis operatio imprimit characterem, cum obicem voluntatis contraria non inuenit obfistentem, per contrariam intelligit contrariam etiam priuatiuam, quae etiam priuatiue obfistit, ut ex contextu deducitur. Et Eugenius IV. quando ait, Sacramenta tribus perfici, materia, & forma, & intentione ministri, tantum loquitur de his quae sunt generaliter necessaria omnibus Sacramentis ad ipsorum valorem & perfectionem, & susceptis à quibuscumque; & ideo nullam fecit mentionem consensus suscipientis, quia iste non est generaliter necessarius, quia necessarius non est ad perfectionem seu valorem Eucharistiae, neque ad valorem Sacramentorum, quae suscipiuntur à paruulis, & à perpetuo amenibus.

Ita tamen in adultis suscipientibus requiritur positivus consensus ad valorem Sacramentorum, ut sufficiat habitualis (id est praeteritis non renocatus) ut supponitur in dicto cap. *Maiores*, & satis congruenter, quia suscipiens non se habet ut agens & operans (sicut se habet minister) sed tantum se habet ut patiens, ac proinde non est necessarium consensum esse actualiter, neque virtualiter, ut ex eo tamquam ex efficiente deriuetur, & fiat Sacramentum, sed sufficit quod suscipiens aliquo modo consentiat in susceptionem Sacramenti, ad quod sufficit consensus praeteritis nondum renocatus. Et etiam sufficit consensus ex metu coactus, ut supponitur in dicto cap. *Maiores*, & in Concilio Toletano IV. can. 55. quia consensus iste est simpliciter voluntarius & liber, quamvis aliquando inuoluntarij habeat admixtum: imò non est necessarius consensus specialis, sed sufficit quilibet etiam generalis, quia quolibet suscipiens dicitur in susceptionem Sacramenti consentire, ut consensus, quo quis Catholicè viuens desiderat aliquando uti medijs Ecclesiae, vel ea sibi conferri quando ipsis indigeat: & hunc ad minus praesumit Ecclesia in moribundo, quem extreme vngit, quamuis id non petierit.

Praeter consensum autem suscipiendi Sacramentum, non est necessarius in suscipiente, quamvis adulto, actus fidei ad valorem Sacramentorum (in quo etiam Catholici conueniunt) quia dicta necessitas nullo fundamento ostendi potest.

DISPUTATIO V.

De ordine & numero Sacramentorum.

DIFFICULTAS I.

Quot sint Sacramenta nouae legis.

Kemni. *Ambr.* Error est haereticorum, existimantium Sacramenta nouae legis pauciora esse quam septem (quamuis ipsi in eorum numero non conueniant) quia numerus iste septenarius Sacramentorum neque ex Scriptura neque ex Patribus constat. Imò addit Kemniius, si credendum esset Patribus, plura essent assignanda Sacramenta quam septem: quia Ambrosius li-

bro 3. de Sacramentis, cap. 1. & Cyprianus Serm. Cyp. de Ablut. pedum, & Bernardus de Coena Domini, lotionem pedum factam à Christo in nocte Coenae Ioannis 13. appellant Sacramentum: quod verò ex institutione Christi conferat gratiam, significare videtur Christus illis verbis, *Si non laveris te, non habebis partem mecum*, per gratiam videlicet: & eam etiam pro reliquis hominibus in Sacramentum institutam mansisse significare videtur Christus illis verbis, *& vos debetis alter alterius lavare pedes*.

Catholici tamen conueniunt, Sacramenta nouae legis esse septem, neque plura, neque pauciora, nempe

hempe Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremam Vnctionem, Ordinem, & Matrimonium, quod definitum est ab Eugenio IV. in suo Decreto, & clarius à Tridentino sess. 7. can. 1. de Sacramentis in genere, quorum definitio innixa est non Scripturæ, sed traditioni, etiamsi non pauca ex septem Sacramentis ex Scriptura constent, ut dicitur in proprijs Tractatibus.

Patres verò, quamvis nullibi omnia septem Sacramenta simul enumerent, quia huius nulla ipsis necessitas occurrit, tamen omnium eorum sparsim mentionem faciunt, ut in proprijs Tractatibus dicimus, & non aliquot aliorum: quia etiamsi aliquando aliquas alias caerimonias appellent Sacramenta, tamen tunc sumunt Sacramentum latiori significatione pro quouis signo rei sacræ, non pro signo sanctificante ex opere operato. Nonnulli verò Patres, qui lotioni pedum à Christo factæ, & quasi pro nobis institutæ, attribuant remissionem peccatorum, non id ei attribuunt tamquam causæ ex opere operato, sed tamquam bono operi charitatis, & insignis humilitatis, quod verè extinguit reatum peccatorum relictum post remissionem culpæ, imò hanc impetrat, quamvis non infallibiliter.

Christus verò Ioan. 13. illis verbis, *Si non lauero te, non habebis partem mecum*, non est minatus Petro exclusionem à gratia neque à Regno celorum, sed à Cœna, tam communi seu viali, ad quam nullus solebat recubere, nisi lotis pedibus; quam à corpore & Sanguine suo, quæ in ea Cœna consecraturus erat; quamvis tunc Petrus hoc posterius non intellexerit vsq; ad tempus consecrationis. Neque illis verbis, *Et vos debetis, &c.* instituit lotionem pedum pro posteris in sanctificationem ex opere operato, sed illis tantum proposuit nobis exemplum imitandi suam humilitatem & charitatem.

Nonnulla verò, quæ hæretici obijciunt ad probandum Sacramenta pauciora esse quam septem, desumpta sunt ab auctoritate negatiua, quæ solent esse parui momenti. Tamen videri possunt apud Bellarminum lib. 2. de Sacramentis cap. 27.

Observandum tamen est, quòd, quamvis definitum sit esse tantum septem Sacramenta, non est tamen definitum quodlibet ex illis esse vnum secundum speciem infimam, ita ut sub se non contineat plures species, quod est sub controuersia apud Theologos de Sacramento Ordinis, & de Sacramento Eucharistiæ.

De numero Sacramentorum veterum non constat, quia quamvis omnia in Scriptura exprimantur, non tamen sub nomine Sacramenti: sunt tamen innumera, ut aduertit Episcopus Oxoniensis 3. par. q. 61. num. 9. quia erant varia Sacrificiorum genera, & variæ purificationes, & usus Agni patialis, & panes propositionis, & vnctiones sacerdotales, ob quod Augustinus lib. 19. contra Faustum, cap. 11. me ritò dixit, Sacramenta nostra esse numero pauciora veteribus, etiâsi virtute maiora.

DIFFICULTAS II.

Quem ordinem habeant inter se Sacramenta nouæ legis.

Sacramenta nouæ legis à Theologis hoc ordine numerantur: Baptismus, Confirmatio, Eu-

charistia, Pœnitentia, Extrema Vnctio, Ordo, & Matrimonium; & eodem ordine recententur ab Eugenio IV. in suo Decreto fidei, & à Tridentino sess. 7. can. 1. de Sacramentis in genere. Ordo autem iste non desumitur ex causalitate, imò neque ex perfectione (nisi inter Ordinem & Matrimonium) neque ex tempore, sed ex habitudine ad diuersos fines vitæ spiritualis, ad quos ordinantur.

Et quia in vita spirituali priorem locum obtinent quæ sunt ad se, quam quæ sunt ad alterum, ideo prius enumerantur quinque Sacramenta, quæ sunt ad singulas personas, quam Ordo & Matrimonium, quæ ordinantur ad Rempublicam Christianam: & inter quinque illa Sacramenta primum locum obtinet Baptismus, quia est spiritualis regeneratio; secundum obtinet Confirmatio, quia est completio & perfectio Baptismi, qua homo regeneratus munitur, roboratur, & crescit; tertium obtinet Eucharistia, quia est nutritio, qua vita spiritualis conseruatur, & quia per Eucharistiam etiam potest nutriri & conseruari vita spiritualis per Baptismum communicata, absque eo quòd præsupponatur necessariò completa & roborata per Confirmationem, ideo Eucharistia potest etiam ante Confirmationem enumerari, ut numerata fuit à Dionysio de Ecclesiastica Hierarchia, agente prius de Eucharistia cap. 3. & postea ca. 4. agens de Confirmatione: & post tria dicta Sacramenta quartum locum obtinet Pœnitentia, & non anteriorem, quia tantum est vtilis aut necessaria per accidens, lapsis videlicet in mortale ad illius remissionem; & post Pœnitentiam quintum locum obtinet Extrema Vnctio, quia est consummativa pœnitentiæ, cum ordinetur ad auferendas reliquias quæ ex peccatis iam remissis remanent; & inter Sacramenta, quæ ad alterum ordinantur, priorem locum obtinet Ordo, quia magis habet de spiritualitate ad quam Sacramenta ordinantur.

De ordine verò perfectionis inter Sacramenta nouæ legis, ex Tridentino sess. 7. can. 3. de Sacramentis in genere constat contra Lutherum, non omnia esse æqualia (quo non significatur omnia esse inæqualia) & sess. 13. can. 3. constat, Sacramentum Eucharistiæ esse omnium præstantissimum, quia re ipsa continet Christum auctorem gratiæ, ex quo etiam habet quòd copiosorem gratiam conferat quam reliqua. Quòd autem Sacramentum inter reliqua maiorem gratiam æqualiter dispositis conferat, incertum est: quomodo verò Sacramenta, quoad alias rationes se inuicem excedant, ostendit Bellarminus lib. 2. cap. 28. etiamsi Sacramentum Eucharistiæ ob rationem dictam sit & absolutè dicatur omnium præstantissimum.

De ordine verò temporis quoad susceptionem Sacramentorum, certum est, Baptismum ita necessariò ex Christi institutione præsupponi omnibus alijs, & esse ianuam ad illa, ut nullum aliud valide suscipiatur à non baptizatis: inter reliqua verò per se loquendo non est necessaria dicta præsuppositio, etiamsi per accidens ex præsuppositione peccati mortalis, Sacramentum Pœnitentiæ necessitate præcepti præsupponatur ad Eucharistiam, non ad reliqua adhuc viuorum.